స్వాగతం

ఆకుండి నారాయణమూర్తి

నాన్ స్టాప్ బస్‌లో ప్రయాణం చేస్తున్న గుర్నాధం మాష్టారి దృష్టి, డ్రైవర్ మీద పడింది. ముందుకు తప్పితే మరెటూ చూడలేదా డ్రైవర్ !

డ్రైవర్సు ముందుచూపు గలవాళ్ళయితే ఫరవాలేదు !

కాని,

వాళ్ళు మంధు చూపుగల వాళ్ళయితే ?....

"అమ్మబాబోయ్ !.... గొప్ప డేంజర్ !"అని అనుకున్నారు గుర్నాధం మష్టారు: గుర్నాధం మాష్టారు దూరదృష్టి గలవారు ! కనుకనే సుమారు ఒక మీటరు ముందున్న న్యూస్ పేపరుపై అతని దృష్టి పడింది. ఆ న్యూస్ పేపర్ని చదువుతున్న వ్యక్తి తన వెనుక సీట్లో కూర్చున్న వాళ్ళు చదువు కొనేటందుకు వీలుగా ఉంటుందనే సత్సంకల్పంతో అట్లా న్యూస్ పేపర్ని పట్టుకోలేదు !.... అట్లా పట్టుకొని చదవకపోతే అక్షరాలతనికి సరిగ్గా కనిపించవు. అతని దృష్టి అట్లాంటిది !

ఆ న్యూస్ పేపరులోని ఓ వార్త గుర్నాధం మాష్టారి దృక్పథంలో పడింది !....

"ఘోరమైన బస్సు ప్రమాదం. అక్కడికక్కడే పాతికమంది మృతి. ముప్పైమందికి పైగా గాయాలు. కొందరి పరిస్థితి ప్రమాదకరంగావుంది !...." ఇదీ ఆ వార్త యొక్క సారాంశం.

తామప్పుడు ప్రయాణం చేస్తున్న బస్సుకూడా అట్లానే ఘోరమైన ప్రమాదానికి లోనైతే ?.... గుర్నాధం మాష్టారు ఆలోచించ సాగేరు

వార్తా పత్రికలన్నీ ఆ వార్తను ప్రముఖంగా ప్రచురిస్తాయి !

ఆకాశవాణి ఆ విషాద వార్తను ప్రసారం చేస్తుంది.

ప్రముఖులు ప్రమాద స్థలాన్ని సందర్శిస్తారు. ప్రమాద్ధ కారణాన్ని అన్వేషించేటందుకై దర్యాప్తు కమిటీని నియమిస్తారు.

చనిపోయిన వాళ్ళ కుటుంబీకులకు, తీవ్రంగా గాయపడ్డ వాళ్ళకు, స్వల్పంగా గాయపడ్డవాళ్ళకు తమ ప్రగాఢ సానుభూతిని తెలియజేసి-ప్రభుత్వ నిబంధనల మేరకు ఎవరికి ఎంత సొమ్ము ముట్ట చెప్పాలో అంతముట్టచెప్పి, బాధ్యతా విముక్తులవుతారు ప్రభుత్వాధికారులు !

తనప్పుడు ప్రయాణం చేస్తున్న బస్సు తీవ్రాతి తీవ్రమైన ప్రమాదానికి లోనై, తను అక్కడికక్కడే మరణిస్తే-తన కుటుంబీకులు పొందే ప్రయోజనాల గురించి ఆలోచించసాగేరు గుర్నాధం మాష్టారు !....

చావుకి స్వాగతం పల్కడం సామాన్యమైన విషయంకాదు ! బ్రతుకుపై రోత జనించిన వాళ్ళు, బ్రతకడానికి భయపడే వాళ్ళు, ఆత్మ విశ్వాసాన్ని పోగొట్టుకున్న పిరికి పందలు, ఎట్లా బ్రతకడమో తెలియనివాళ్ళు - సాధారణంగా చావుకి స్వాగతం పల్కుతూంటారని గుర్నాదం మాష్టారికి తెల్సు !....

తను ఉద్యోగంలో వుంటూండగానే చస్తే - తన పెద్ద కొడుక్కి ఏలినవారు ఉద్యోగమిచ్చి తీరతారు!.... అయితే తనచావు, సహజసిద్ధమయినట్టిదిగా ప్రూవ్ కావాలి. ఆత్మహత్య కాకూడదు !

ఏదైనా ప్రమాదంలో చస్తే మరీ మంచిది ?... ఏలినవారు రూల్సు ప్రకారం ఎక్స్‌గ్రేషియో మంజూరు చేస్తారు ! అంతేకాదు !....

అధికారుల సానుభూతి,
ప్రజా ప్రతినిధుల సానుభూతి,
మంత్రుల సానుభూతి,
ముఖ్యమంత్రి సానుభూతి,
గవర్నరు సానుభూతి,
ప్రమాదం మరీ దారుణమైనదైతే,
ప్రధానమంత్రి సానుభూతి,
రాష్ట్రపతి సానుభూతి—

ఒహ్ !.... బోల్డు మంది ప్రముఖుల సానుభూతి లభిస్తుంది మరణించిన వారి కుటుంబీకులకు !

శవాల ఫొటోలు, ఆ శవాల ప్రక్క రోదిస్తున్న వారి ఫొటోలు, వారి నోదారుస్తున్న ప్రజా ప్రతినిధుల ఫొటోలు - చాలా న్యూస్ పేపర్లలో చాలా ప్రముఖంగా ప్రచురించబడతాయి !.... ఘోరమైన ప్రమాదాలలో చచ్చేవారి చావుకు గొప్ప ప్రాచుర్యం లభిస్తుంది.

తానప్పుడు ప్రయాణం చేస్తున్న బస్సు, తీవ్రమైన ప్రమాదానికి లోనై - తాను చావుబాధ అనుభవించకుండా తపిమనిచస్తే; తనవాళ్ళు సుఖపడతారు!.... తన పెద్ద కొడుక్కి వెంటనే ఉద్యోగ మొస్తుంది ! తన భార్యకు పెన్షన్ లభిస్తుంది. ఇన్సూరెన్సు పాలసీయొక్క ప్రయోజనం సిద్ధిస్తుంది !.... అయితే ఆ వచ్చే చావేదో, అది కాస్తా సుఖవంతమయిన దవాలనేదే తన కసీన కోరిక !

ఆ మధ్య మరో రెండు మాసాలకు రిటైరవుతారనగా, సుందర్రావు మాష్టారు అంతిమశ్వాస వదిలేశారు !.... అప్పుడు అతని పెద్ద కూతుర్ని తమవూరి హైస్కూలులో రికార్డు అసిస్టెంటుగా అపాయింట్ చేశారు; సమితి అధ్యక్షులవారి కరుణా కటాక్షవీక్షణాలు ఆమెపై అపారంగా వర్షించడంవల్ల !!

అయితే సుందర్రావు మాష్టారు సుఖంగా చావలేదు!.... తను చావడానికి ముందు, యింట్లో వాళ్ళందర్నీ సుమారు ఏడాదిపాటు చంపుకుతిన్నారు !.... అతని కొచ్చిన జబ్బేమిటో తేలేసరికి సుమారు ఆరుమాసాలు పట్టింది. కేన్సర్ వ్యాధట !.... ఆ వ్యాధికి చికిత్స చేయించగలిగేపాటి ఆర్థిక స్తోమత అతని ఆత్మీయులెవ్వరికీ లేదు ! అయినా వూరుకోలేదు. అప్పుచేసి విశాఖపట్నం, ఆ తరువాత రాయవెల్లూరు తీసుకెళ్ళి చికిత్స చేయించేరు !

ఇల్లు గుల్లయింది. అతని ఒళ్ళు గుల్లయింది. అప్పటికిగాని అతనికి చావు రాలేదు !

రిటైరవకముందతను చనిపోతే; అతని కుటుంబీకులు సుఖపడతారని అతని కోటిచర్చేకాక- అతని ఆత్మీయులు కూడా అనుకొనేవారు !.... అతని చావు పొడిగింపబడుతున్న కొద్దీ, 'ఇతను రిటైరవకుండా చావడేమోనని' చాలా మంది భయపడ్డారు !....

అతని ఆత్మీయుల అదృష్టం బాగుండడంవల్ల, ఎట్లా అయితేనేం ఇంకో రెండు మాసాలకు రిటైరవుతారనగా సుందర్రావు మాష్టారు చనిపోయేరు !....

ఏది ఏమైనా తనకు మాత్రం సుందర్రావు మాష్టారి కొచ్చిన చావు లాంటిది మాత్రం రాకూడదనుకున్నారు గుర్నాధం మాష్టారు !.... అయితే ఒకటి !.... ఉద్యోగ విరమణ తేదీకి ముందుగానే తనకు సునాయాన మరణం వస్తే - ముప్పై ఏళ్ళు నిండిన తన పెద్దకొడుక్కి, ఏదో ఓ ఉద్యోగాన్ని ఏలిన వారిస్తారు ! తన భార్యకు పెన్షన్ యిస్తారు. గ్రాట్యుయిటీ, ఇన్సూరెన్సు పాలసీలవల్ల వచ్చే సొమ్ముతో కనీసం తన పెద్దకూతురికైనా తన భార్య పెళ్ళి చేసేస్తుంది !.... తను మరో ఆరు మాసాలలో రిటైరయిపోతాడు. ఈ ఆరు మాసాలు తను బ్రతికుండడంవల్ల తన కుటుంబీకులు పొందే ప్రయోజనం కంటే; తను చావడంవల్లే తన కుటుంబీకులు అధిక ప్రయోజనం పొందగల రనుకున్నారు గుర్నాధం మాష్టారు.

లంచగొండి తనంలో తను ఆరితేరినవాడై - లంచాలు గుంజేటందు కవకాశాలు అధికంగాగల ఏ డిపార్టుమెంటులోనైనా తను పనిచేస్తున్నట్లయితే; ఉద్యోగ విరమణకుముందే తనిట్లా చావుకి స్వాగతం చెప్పండేవాడుకాదేమో! కాస్త జ్ఞానం వచ్చినప్పటినుండి తన బ్రతుకంతా కష్టాల కడలిలోనే ఊగిన లాడుతోంది. విశ్రాంతి లేని బ్రతుకయిపోయింది. శ్రమకు అంతమే విశ్రాంతా ?— ఉద్యోగ విరమణకు ముందే తనకు చావు వస్తే; అదీ అతి సునాయాసంగా, వృధా ఖర్చుని తన ఆత్మీయులకు తగల్చకుండా వస్తే; అదే తనకు నిజమైన విశ్రాంతి !.... కాని తనకంతపాటి అదృష్టమా ?

చాలాకాలం కితం శ్రీ గోపీచంద్‌గారు వ్రాసిన 'అసమర్థుని జీవయాత్ర' అను నవల్ని చదివేడు తాను !.... అయితే శ్రీ గోపీచంద్‌గారి 'అసమర్థుని జీవయాత్ర'లోని కథానాయకుడయిన సీతారామారావుకి, తనకు అన్ని విషయాలలోను పోలికలు లేకపోయినా, నాటి సమాజపు దృష్టిలో సీతారామారావు ఎంతటి అసమర్థుడో తనూ నేటి సమాజం దృష్టిలో అంతటి అసమర్థుడే !— నేడీ లౌకిక సమాజంలో సమర్థతకుగాని, అసమర్థతకుగాని- వృత్తి, ఉద్యోగం, ఆదాయం, అధికారం, పలుకుబడి, హోదా ఇట్లాంటివన్నీ కొలబద్దలు !.... మానవత్వం, ప్రేమ, ఔదార్యం, దయ, దాక్షిణ్యం, త్యాగం యిట్లాంటివన్నీ వ్యక్తియొక్క అసమర్థతకు, చేతకాని తనానికి చిహ్నాలు ! నేటి సమాజం దృష్టిలో తనొక అసమర్థుడు ! ఎంచేతంటే; ఈ లోకంలో తనకెక్కడా స్వంత యిల్లు లేదు - పెద్ద కూతురికైనా యింకా పెళ్ళిచెయ్యలేదు. పెద్ద కొడుక్కి ఉద్యోగం సంపాదించ లేదు. బ్యాంక్ అకౌంట్ లేదు !.... ఇట్లా పేర్కొంటూ పోతే తన అసమర్థతకు బోలెడన్ని ఉదాహరణల్ని ఉటంకించ వచ్చు !.... లోకుల దృష్టిలోనే కాక, తన ఆత్మీయుల దృష్టిలో కూడా తను వట్టి అసమర్థుడు; అప్రయోజకుడు !....

ఇకపోతే శ్రీ రా. వి. శాస్త్రిగారు వ్రాసిన 'అల్పజీవి' నవలలోని కథా నాయకుడైన సుబ్బయ్యకు, తనకు అన్ని విషయాలలోనూ కాకపోయినా కొన్ని విషయాలలో మాత్రం పోలికలున్నాయి !.... అయితే అవి పిరికివాడైన సుబ్బయ్యను, హీరోగా చేసిన 'మనోరమ'వంటి వనిత, తన జీవితంలోకి ప్రవేశించలేదు !.... అందుకనే తను అల్పజీవిగానే కాక, అప్రయోజకుడిగా కూడా ఈ లోకంలో మిగిలిపోయేడు !

అంతేకాక కొన్ని గుణాలలో; శ్రీ కొమ్మూరి వేణుగోపాలరావుగారు వ్రాసిన, 'వ్యక్తిత్వంలేని మనిషి' అనే నవలలోని కథానాయకుడు, మృత్యుంజయరావుతో కూడా తనను పోల్చవచ్చు!.... ఇంతకీ చెప్పొచ్చే దేమిటి అంటే! తను అసమర్థుడు, అప్రయోజకుడు, వ్యక్తిత్వం లేని మనిషని !....

గత స్మృతులెన్నో గుర్నాధం మాష్టారి మస్తిష్కంలో మెదలేయి ! ఆత్మన్యూనతాభావం ఆవహించి అతడిని ఎంతగానో అవహేళన చేసింది. తన క్లాస్‌మేట్సు ఎందరో ఈనాడెంతో హాయిగా వున్నారు. ప్రయోజకులయేరు. తను మాత్రం ?.... ఛీఛీ !.... తల్చుకొనేటందుకు తనకే సిగ్గుగా వుంది !

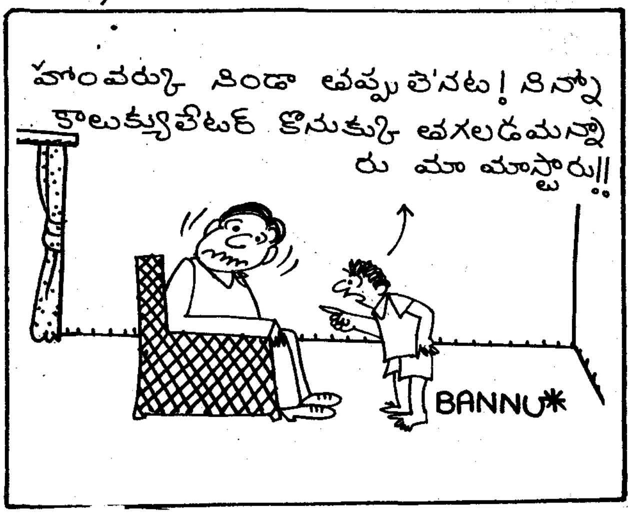

తన భార్య దృష్టిలో....,
తన ఆత్మీయుల దృష్టిలో....
తన నెరిగిన లోకుల దృష్టిలో....

తనో అసమర్థుడు. అప్రయోజకుడు. అల్పజీవి. వ్యక్తిత్వం లేని మనిషి !....

తన జన్మకొక ప్రయోజనం, పరమార్థం, సార్థకత ఏర్పడాలంటే : తను చావాలి !

ఘోరమైన ప్రమాదానికి లోనై సునాయాసంగా చావాలి !
తన చావువల్ల పెద్దకొడుక్కి ఉద్యోగం,
పెళ్ళానికి పెన్షన్,
పెద్ద కూతురికి పెళ్ళి,
తనకు శాశ్వతమైన విశ్రాంతి !.... శాంతి !
అబ్బో !.... చాలా ప్రయోజనాలు !

అన్నట్టు ఆవాళ తన పెద్ద కొడుకు, ఓ ప్రయివేటు కంపెనీవారు పెట్టిన ఇంటర్వ్యూకి వెళ్ళేడు. సెలక్టయేడో లేదో ?

నేడు జరుగుతున్న ఇంటర్వ్యూలు చాలావరకు వట్టి ఫార్సులుగా ముగుస్తున్నాయి. ఎవరికి ఉద్యోగాలివ్వడమో ముందుగానే నిర్ణయించేసుకొని, లోకాన్ని వంచించేటందుకుగాను ఇంటర్వ్యూ అనే తతంగాన్ని నిర్వహిస్తున్నారు !.... అన్నట్లు కాల్సు పంపడంలో ఎంప్లాయ్‌మెంట్ ఎక్స్ఛేంజ్‌వారు ఎంత నిజాయితీగా వ్యవహరిస్తున్నదీ ఈ లోకం కోడై కూస్తోంది !.... నక్కలు కోడి కూతలకు భయపడతాయా ?.... భయపడవు !...

నేటి సామాజిక వ్యవస్థలో తనబోటి వాళ్ళు సుఖంగా బ్రతకలేరు. చావే తనబోటివారికి సుఖాన్నియిస్తుంది. అంచేత తను చావును స్వాగతించక తప్పదు !.... తనబోటివారి బాధల్ని, కష్టాల్ని, క్లిష్ట సమస్యల్ని మృత్యువు మాత్రమే పరిష్కరించగలదు. కనుక తనప్పుడు ప్రయాణం చేస్తున్న బస్సు ఘోరమైన ప్రమాదానికి లోనై తీరాలి. తను తక్షణమే సునాయాసంగా చావాలి !

డ్రైవర్ బస్సుని స్పీడుగానే డ్రైవ్ చేస్తున్నాడు !.... యాక్సిడెంటవడానికవకాశాలు లేకపోలేదు!.... "మందు"కొట్టేడో లేదో ?.... బహుశా "మందు" కొట్టే వుంటాడనుకున్నారు గుర్నాధం మాష్టారు. డోసుకి మించి మందు కొట్టుంటేనే అతగాడి కళ్ళు బైర్లు కమ్ముతాయి ! అతగాడి కళ్ళు బైర్లుకమ్మి, చెయ్యి పట్టు తప్పితేనేగాని ఘోరమైన ప్రమాదం జరగదు. బస్సు ఏ లోయలోకో తిరగబడదమో, ఎదురుగా వస్తున్న ఏ లారీనో గ్రుద్దివేయదమో-

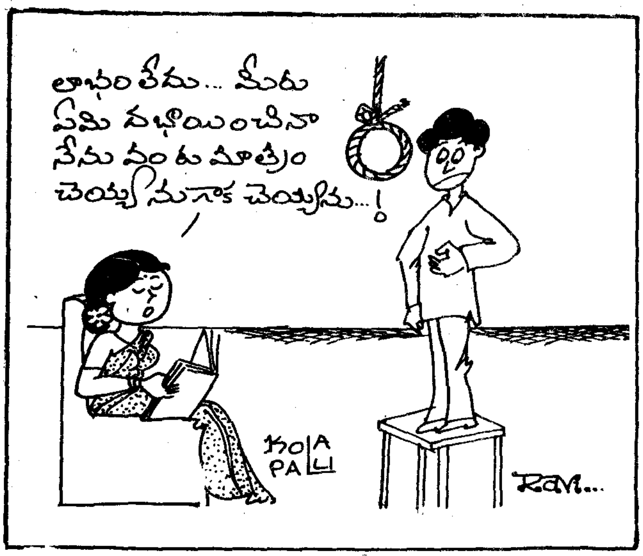

ఇట్లాంటిదేదో జరిగితేనేగాని తనకు చావు రాదు !.... ఒక వేళ ఆ బస్సు ఏదైనా యాక్సిడెంటుకి గురైనప్పటికీ తను చావకపోతేనో ?.... కాళ్ళో, చేతులో తెగి అంగవైకల్యం ఏర్పడితే ?.... అమ్మో !.... అంతకుమించిన నరకం వేరొకటుండదు !....

ఇంతకీ తన చావుకోసం, తను ప్రయాణం చేస్తున్న బస్సు యాక్సిడెంటుకి లోనవాలని కోరుకోడంలో ఏమైనా ఔచిత్యం వుందా ?.... ఒక్క తను తప్ప, ఆ బస్సులోగల మిగతా ప్రయాణీకులంతా బ్రతుకుపై ఆశగలవాళ్ళే నేమో !— వాళ్ళంతా తమ భవిష్యత్తు గురించి మధురాతి మధురమైన ఆశలు పెంచుకుంటున్నారేమో !....

గుర్నాధం మాష్టారు, ఆ బస్సులోగల ప్రయాణీకులందరికేసి ఓసారి పరిశీలనగా చూసేరు !....

క్రొత్తగా పెళ్ళయి హనీమూన్‌కి బయలుదేరిన యువ దంపతులు,
అత్తవారింటికి బయలుదేరిన నవ వధువులు,
పుట్టింటికి పురిటికని వచ్చే మూలాళ్ళు,
పెళ్ళాల్ని చూసేటందుకు మావగారింట్లకు బయలుదేరిన అల్లుళ్ళు,
కూతుళ్ళకి పెళ్ళి సంబంధాల్ని చూసేటందుకు బయలుదేరిన తండ్రులు,

క్రొత్త ఉద్యోగాలలో జాయినయేటందుకు ఎంతో సంతోషంగా బయలుదేరిన యువతీ యువకులు,

పెద్దాసుపత్రిలో జాయినయేటందుకు బయలుదేరిన రోగులు,

క్రొత్త సినిమాల్ని చూసేటందుకని నగరానికి బయలుదేరిన సరదారాయుళ్ళు,

కాలేజీల్లో చదువుకొనేటందుకై బయలుదేరిన విద్యార్థులు,

వర్తక వ్యాపారాల నిమిత్తం బయలు దేరిన వాళ్ళు,

నగరంలో జల్సా చేసేటందుకై బయలుదేరిన వాళ్ళు.... ఇట్లా అనేక మంది ఉండవచ్చు !....

ఒక్క తన చావుకోసం ఎంతోమంది దారుణంగా మరణించేటందుకు, తీవ్రంగా గాయపడేటందుకు, శాశ్వతంగా అంగవైకల్యం గలవారయేటందుకు వీలు కల్పించే బస్సు ప్రమాదాన్ని తను వాంఛించడం అమానుషమనుకున్నారు గుర్నాధం మాష్టారు ! అందుకని ఇతరులకు ఎవ్విధమైన కష్టనష్టాలు కలుగని రీతిలో తను చావుని స్వాగతించడం సబబుగావుంటుందనుకున్నారు గుర్నాధం మాష్టారు.

ఎట్లాంటి చావుని తను స్వాగతించడమా అని గుర్నాధం మాష్టారు ఆలోచిస్తుండగానే బస్సు ఆర్. టి. సి. కాంప్లెక్సులో ఆగింది.

అందరితోపాటు గుర్నాధం మాష్టారుకూడా బస్సులోంచి క్రిందకు దిగుతున్నప్పుడు, అతని దృక్పథంలో పడ్డాడు పెద్ద కొడుకు. తండ్రికి గౌరవ పురస్సరంగా స్వాగతం పల్కి, "ఇవాళ్టి ఇంటర్వ్యూలో నేను సెలక్టయేను నాన్నగారూ !.... రేపే డ్యూటీలో జాయినవమన్నారు మేనేజరుగారు !" అనే శుభవార్తను చెప్పేడు.

ఆ ప్రక్కనే నిలబడివున్న అతని పెద్దకూతురు, "రవిబాబుగారు నన్ను వివాహము చేసుకొనేటందుకు కంగీకరించేరు నాన్నగారు !"అని సిగ్గుపడుతూ చెప్పింది.

అంతవరకు చావుకి స్వాగతం పలికిన గుర్నాధం మాష్టారికి, చావంటే భయం పట్టుకుంది !

బస్సు దిగేసరికి తన పెద్దకొడుకు, పెద్ద కూతురు తనకు శుభవార్తలతో స్వాగతం పలుకుతారనుకోలేదు గుర్నాధం మాష్టారు !